

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه فاطمیه (سلام الله علیها) کرمان

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

نقد دیدگاه وهابیت درباره شفاعت و زیارت

استاد راهنما

سرکار خانم عفت حسین رضایی

استاد داور

سرکار خانم صدیقه منتظر

پژوهشگر

مریم السادات غیاثی

بهار ۹۴

تحمیدیه

شکر و سپاس خدای را که ما را بر سر سفره معرفت خویش مهمان گردانید و نعمت توجه به ذات احدیت را عنایت فرموده و زمینه اخلاص و بندگی را بر ایمان هموار نمود و جهت انذار و تبشیرمان انبیای الهی را برانگیخت و محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله) را خاتم الرسل قرار داد تا ما با تمسک به دو امانت گرانبهایش قرآن و اهل بیت (علیهم السلام)، راه کمال را با بصیرتی نافذ بیوییم.

تقدیم به

پیشگاه مقدس حضرت ختمی مرتبت، پیامبر عظیم الشان اسلام، حضرت محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله) و اهل بیت مطهر ایشان (صلی الله علیه و آله) که نمونه ی اعلای کمالات اخلاقی و راهنمایان واقعی انسان ها به صراط مستقیم الهی اند.

تقدیر و تشکر

با تقدیر و تشکر از همه عزیزانی که مرا در تدوین این تحقیق یاری کرده اند؛ به خصوص از استاد عزیز و ارجمندم سرکار خانم عفت حسین رضایی که با قبول زحمت فراوان راهنمایی تدوین تحقیق را بر عهده گرفتند و صبورانه مرا مشمول لطف و عنایت خویش قرار دادند و همچنین سرکار خانم قربانی معاونت محترم پژوهش که کمال همکاری را با بنده داشتند و تشکر و سپاس بی کران از پدر و مادر عزیزم، آنان که راستی قامتم در شکستگی قامتشان تجلی یافت؛ وجودشان همه مهر است و عشق و تشکر فراوان از همسر مهربانم که بی نهایت زحمت به ایشان داده ام و دوپسر عزیزم که درخشش نگاهشان چراغ راه زندگیم می باشد.

سعادت این عزیزان را از خداوند منان خواستارم.

ومن الله توفیق.

چکیده

این تحقیق با عنوان نقد دیدگاه وهابیت درباره شفاعت و زیارت، به منظور شناخت بیشتر پیرامون مبانی اصیل اسلامی و حفظ اصالت های دینی به عنوان یک وظیفه شرعی نگاشته شده است. از آن جا که وهابیت به عنوان یک فرقه ضالّه و در تضاد با فرقه ناجیه شیعه پا به عرصه ی ظهور گذاشته و به قصد ضربه زدن به این فرقه مقدس هر عقیده سخیفی را به آن نسبت داده است و این فرقه را با انواع طعن و سرزنش، رو به رو ساخته است به گونه ای که هم اکنون منحرفین از سراسر جهان با عنوان مبارزه مسلحانه با شیعیان به نبرد پرداخته اند. این تحقیق به منظور رفع این اتهام عظیم و روشن نمودن این عقیده ی باطل به روش تحلیلی - توصیفی، نگاشته شده است. شفاعت و زیارت به عنوان دو مشخصه شیعه مورد حمله فراوان از طرف این گروه منحرف قرار گرفته است. پیشینه ی این بحث به قرن هشتم هجری و زمان ابن تیمیه برمی گردد. از جمله نتایجی که این تحقیق به همراه داشته است عبارت است از: ۱. حفظ اصالت های دین مقدس اسلام از وظایف علمای اسلام است. شفاعت و زیارت از جمله ی اصالت های اعتقادی مسلمانان است. ۲. شفاعت حق اختصاصی خداوند است امّا با شرایط و ضوابط خاص قابل انتقال و واگذاری به غیر می باشد. ۳. هر امری که باعث رشد و تعالی انسان شده و راه او را در رسیدن به هدف والا و کمال انسانی یاری نماید از دیدگاه شرع و عقل قابل پذیرش است. زیارت قبور معصومین (علیه السلام) از جمله این امور است.

کلید واژه ها: وهابیت، شفاعت، زیارت، عبادت.

۴۴. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ القرآن الکریم، بی جا، قم: شریعت، ۱۴۲۳ق.

۴۵. رسولی، هاشم، شرح غررالحکم و درر الکلم، ج ۴، بی جا، تهران، دفتر نشر و فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۸.

۴۶. رضوی، سید مرتضی، برگگی از جنایات وهابی ها، مترجم: علی ضیائی، چاپ اول، بی جا، مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، چاپ اول، ۱۳۶۸.

۴۷. رضوانی، علی اصغر، شیعه شناسی و پاسخ به شبهات، بی جا، تهران: نشر مشعر، ۱۳۸۴.

۴۸. _____، سلفی گری (وهابیت و پاسخ به شبهات)، چاپ چهارم، قم: انتشارات مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۷.

۴۹. زمخشری، جارالله، تفسیر کشاف، ج ۲، ترجمه مسعود انصاری، بی جا، تهران، انتشارات ققنوس، ۱۳۸۹.

۵۰. سبکی، عبدالوهاب بن علی، طبقات الشافعیه الکبری، ج ۱۰، تحقیق محمود محمد طناحی، بیروت، دارالحیا الکتب العربیه، بی تا.

۵۱. _____، علی بن عبد الکافی، شفاء السقام، فی زیاره خیر الانام، ج ۱، بی جا، حیدر آباد: دائره المعارف عثمانیه، بی تا.

۵۲. سعیدی مهر، محمد، آموزش کلام اسلامی، ج اول، چاپ هشتم، قم: کتاب طه، ۱۳۹۰.

۵۳. سمهودی، علی بن عبدالله، وفاء الوفا باحوال دارالمصطفی، ج ۴، بی چا، تحقیق خالد عبدالغنی

محفوظ، لبنان: دارالکتب العلمیه، بی تا.

۵۴. سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، الدر المشور، ج ۳، بی چا، قم: کتابخانه حضرت آیت الله

العظمی مرعشی نجفی، بی تا.

۵۵. شعرانی، ابوالحسن، کشف المراد، شرح فارسی تجرید العقائد، ج ۱، بی چا، تهران، بی تا، ۱۳۷۲.

۵۶. طبرسی، فضل بن حسن، تفسیر مجمع البیان، ج ۳، بی چا، تصحیح هاشم رسولی،

تهران: ناصر خسرو، ۱۳۷۲.

۵۷. طریحی، فخرالدین بن محمد، مجمع البحرین، ج ۱، تحقیق احمد حسینی اشکوری، تهران، چاپ

مرتضوی، ۱۳۷۵.

۵۸. طوسی، محمد بن حسن، تهذیب الاحکام، تهران: دارالکتب الاسلامیه، بی تا.

۵۹. عبدالله، محمد، سیمای وهابیت، مترجم: سیده خدیجه مصطفوی، چاپ اول، مشهد: چاپ خانه ی

دانشگاه فردوسی، بی تا.

۶۰. علوی، ابراهیم، تاریخچه نقد و بررسی وهابی ها، بی چا، بی جا، بی تا، بی تا.

۶۱. عروسی حویزی، عبد علی بن جمعه، تفسیر نور الثقلین، ج ۳، چاپ چهارم، قم: اسماعیلیان،

۱۴۱۵.

۶۲. فاسی، محمد بن احمد، *شفاء الغرام باخبار بلد الحرام*، بی چا، تهران: نشر مشعر، ۱۳۸۶.
۶۳. فخر رازی، محمد بن عمر، *مفاتیح الغیب*، ج ۳، بی چا، تهران: مولی، بی تا.
۶۴. فقیهی، علی اصغر، *وهابیان - بررسی و تحقیق درباره ی عقاید وهابی*، چاپ چهارم، بی جا، انتشارات صبا، ۱۳۷۷.
۶۵. قزوینی، محمد حسن، *تجزیه و تحلیل فرقه عقاید وهابی*، نگارش علی دوانی، بی چا، تهران: نشر قدر، بی تا.
۶۶. قسطلانی، احمد بن محمد، *المواهب اللدنیة بالمنح المحمدیه*، ج ۳، بی چا، تحقیق عماد زکی بارودی، قاهره، بی نا، بی تا.
۶۷. کریم زاده، پروانه، *وهابیت در بوته نقد*، ویراستار امیر طاهری، چاپ دوم، تهران، افق اندیشه، ۱۳۸۹.
۶۸. کلاباذی، ابوبکر بن محمد بن ابراهیم، *لتعرف مذهب اهل تصوف*، ترجمه محمد شریعت، بی چا، تهران، بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۴۹.
۶۹. کلینی، محمد بن یعقوب، *اصول کافی*، مترجم: محمد علی اردکانی، ج ۴، بی چا، قم: دارالحدیث، محقق: محمد وفادارمرادی، سعودی: عبدالهادی، بی تا.
۷۰. متقی هندی، ابن حجر هیثمی (عبدالله بن مسعود)، *کنز العمال*، ج ۱۱، بی چا، بی جا، بی نا، بی تا.

۷۱. مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، ج ۸۱، بی چا، بیروت: دار احیا لثراث العربی، ۱۴۰۳ ق.
۷۲. محب الدین طبری، احمد بن عبدالله، *الریاض النضره فی مناقب العشره*، بی چا، بیروت: دار الکتب العلمیه، بی تا.
۷۳. محفوظ، نجیب، مجموعه المؤلفات، ج ۱، بی چا، بی جا، بی نا، بی تا.
۷۴. محمد بن اسماعیل، البخاری، صحیح بخاری، بی چا، بیروت: دار الفکر، ۱۴۰۱.
۷۵. مرتضی رضوی، رضا، برگگی از جانیات وهابی ها، مترجم: علی ضیائی، چاپ اول، بی جا: نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۸.
۷۶. مسجد جامع، زهرا، نظری بر تاریخ وهابیت، بی چا، تهران، صریر دانش، ۱۳۸۰.
۷۷. مسلم، نیشابوری، صحیح مسلم، ج ۷، بی چا، ریاض، دارالسلام للنشر و توزیع، بی تا.
۷۸. موسوی قزوینی، محمد حسن، فرقه وهابی و پاسخ به شبهات آن، ترجمه: علی دوانی، چاپ چهارم، بی جا، ۱۳۸۹.
۷۹. ناصف، منصور علی، *التاج العامل للاصول*، ج ۱، بی جا، المجمع للتقریب بین المذاهب الاسلامیه، بی تا.
۸۰. نوری، حسین بن محمد، *مستدرک الوسائل*، ج ۱۰، قم: موسسه آل بیت (علیهم السلام)، ۱۴۰۸.
۸۱. واقدی، محمد بن عمر، *المغازی*، بیروت: اعلمی، بی تا.

۸۲. واعظ جوادی، مرتضی، فلسفه زیارت و آیین آن، چاپ پنجم، ویرایش: علی اسلامی، قم: اسراء،

۱۳۸۸.

۸۳. همّتی، همایون، نقد و تحلیل بر وهابی گری، چاپ اول، بی جا، مرکز چاپ و نشر سازمان

تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۷.